SMSČR
SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

4 MÁME NOVOU VLÁDU
4–6 EUROFONDY 2014+

1/2014

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ

Kdo chvíli stál, již stojí opodál…

Glosa předsedkyně SMS ČR Jany Juřenčákové k aktuálním tématům

„Kdo chvíli stál, již stojí opodál – den žádný dvakrát se již nenarodí, čin dvakrát neuzraje“ *– autorem tohoto citátu byl významný český básník a novinář Jan Neruda. A proč začínám svůj úvodník tímto citátem? Protože je vskutku pravdivý, což si může potvrzovat každý z nás ve své každodenní práci a jsou to také slova, která mě napadají v souvislosti už s více jak ročním vyjednáváním budoucí podoby 2014+.*

Na konci ledna to byl rok, kdy byla zveřejněna Druhá zlínská výzva. V ní jsme vyzývali předsedu vlády ČR Petra Nečase, aby při přípravě Dohody o partnerství s Evropskou komisí respektoval potřeby regionů, zaručil zohlednění potřeb venkova a zajistil v co největší míře využití metody komunitně vedeného místního rozvoje – tedy místních akčních skupin. Výzvu tehdy podpořilo přes 1500 signatářů, z toho bylo více jak 800 obcí a měst, které nejsou členy SMS ČR.

Čas zběsile utíká, vláda Petra Nečas padla, nastoupila úřednická vláda a dnes již máme vládu vzešlou z řádných voleb. Po vyjednávání s ministrem MMR Kamilem Jankovským následovala jednání s jeho nástupcem Františkem Luklem a dnes vyjednáváme s ministryní Věrou Jourovou. Zásadním okamžikem pro nás byl konec června 2013, kdy vznikla úzká skupina partnerů, kteří se zástupci MMR začali vyjednávat o budoucích podmínkách. My jsme v této skupině nebyli, ale díky tomu, že jsem se nenechala odradit, přestože byla neděle odpoledne a začala komunikovat s odpovědnými představiteli, výsledkem tvrdého vyjednávání byla účast našich zástupců na pověstném jednání ve Špindlerově mlýně a pak na všech jednáních následujících. Nejsme ti, kteří stojí opodál, jsme ti, kteří si na těchto jednáních získali respekt, mnozí, kteří o SMS ČR do té doby neslyšeli, se tak naučili správně vyslovovat náš název. Získali jsme pověst subjektu, který hájí zájmy obcí a měst do 25 000 obyvatel. O aktuálním stavu vyjednávání se můžete dočíst na dalších stranách našeho zpravodaje, proto jen vyslovím naději, že naše snaha a akce s vyvěšováním cedulí a hrábí nebyly marné a že i díky nám se dostane do venkovského prostoru více prostředků a možností čerpání, než tomu bylo v období 2007 – 2013.

Vyslovím naději, že naše kroky nebyly marné. A že i díky nám se dostane do venkovského prostoru více prostředků.

Kromě evropské agendy, se kterou souvisí činnost mnoha pracovních skupin, byl rok 2013 spojen i s vyjednáváním se zástupci České pošty a Českého telekomunikačního úřadu o budoucnosti poštovních poboček. Na zasedání Rady SMS ČR v listopadu 2013 byly schváleny kroky týkající se této problematiky. Výsledkem byla Petice za záchranu pošt na venkově adresovaná Vládě ČR, pod kterou je v současné době podepsáno více jak 110 000 petentů. Máme za sebou jednání se současným ministrem vnitra, který nás ujistil, že součástí programového prohlášení vlády je i to, že chtějí zachovat síť poštovních poboček, a v současné době čekáme na termín pro předání petice předsedovi vlády.

Děkujeme všem, kteří petici podpořili a prosím, abyste poděkování vyjádřili i svým občanům, kteří ji podpořili s vámi.

Potěšující bylo zjištění, že pořád zde ještě funguje solidarita, protože petici podpořila i spousta občanů z obcí, které v ohrožení nejsou.

Od letošního roku jsme zavedli novinku – **elektronické měsíční AKTUALITY**, kde se vás snažíme informovat o dění v SMS a upozorňovat na aktuální informace, které Vám mohou pomoci ve vaší každodenní práci. Pokračují semináře k novému občanskému zákoníku a vyjednáváme také s novými členy vlády o spolupráci se SMS ČR a o aktuálních problémech, které nás pálí.

Letošní rok je supervolební a asi velká většina z Vás se soustředí na komunální volby, kde budete obhajovat své starostovské či primátorské pozice. Věřím, že velká část své posty obhájí a že budete dál pokračovat ve vedení svých obcí a měst. Přeji Vám nejen pro letošní rok pevné nervy a pevné zdraví. A pokud to některým náhodou nevyjde, tak aby to byl okamžik, který Vás posune někam dál.

Ing. Jana Juřenčáková
předsedkyně SMS ČR

Termín splatnosti členských příspěvků pro rok 2014: 30. duben

Sledujte, prosím, elektronickou poštu!

Vládní prohlášení pohledem obcí

Co čeká (ale dost možná mine) územní samosprávy ze strany nové trojkoalice?

Nová vláda, jejíž členové byli jmenovaní v lednu letošního roku, se od 18. února opírá o důvěru Poslanecké sněmovny. Před ni předstoupila s programovým prohlášením, které navazuje na smlouvu mezi koaličními subjekty a jehož základní body si představíme na následujících řádcích. Zajímat nás pochopitelně budou především ta z plánovaných opatření, která se bezprostředně dotknou venkovských regionů, obcí a měst.

Dokument je rozdělen na tři části (dohromady čítající necelých osmnáct stran) – úvod, priority vlády jako celku a resortní priority, ke kterým je jako příloha připojena koaliční smlouva mezi ČSSD, hnutím ANO 2011 A KDU-ČSL na **volební období 2013–2017**.

Mezi priority vlády patří mimo jiné **tvorba pracovních míst** s důrazem na ohrožené skupiny a problémové regiony a na **rovnoměrný rozvoj obcí a krajů**. Realizaci těchto cílů má napomoci zintenzivnění výstavby infrastruktury a **efektivní využívání evropských fondů**, které má spočívat mj. ve vytvoření účinných řídících a kontrolních systémů, doprovázené zjednodušením administrativy pro žadatele.

Další vládní prioritou je odstranění všech forem plýtvání veřejnými prostředky, se kterým souvisí chystané transparentní zveřejňování výdajů placených z peněz daňových poplatníků, včetně zakázek malého rozsahu. Posledním relevantním vládním cílem, kterým může mít význam pro rozvoj ekonomiky na venkově, je urychlení zavedení vysokorychlostního internetu.

Stop byrokracii i nový zákon o odpadech

Nyní se již zaměřme na priority jednotlivých resortů. Co se týče **Ministerstva financí**, ohlašuje se úsilí o vyšší zdanění hazardu a o koncentraci *„provozoven provozujících hazard do lépe kontrolovatelných celků“* (tato neobratná formulace je skutečně citací programového prohlášení). V plánu je také odstraňování duplicitních ex post kontrol a rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu.

V kapitolách věnovaných agendě Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva zdravotnictví jsem nenarazil na žádné přísliby, které by upoutaly moji pozornost, což ovšem neplatí o řádcích popisujících priority **Ministerstva životního prostředí**. Uvádí se zde, že se vláda zasadí o zjednodušení podmínek a odstranění zbytečné byrokracie při čerpání peněz z Operačního programu Životní prostředí v novém programovém období 2014–2020 s cílem minimalizovat rizika ztrát čerpání. Vláda dále rozhodne o efektivním, jednotném a jednoduchém **systému regulace v oblasti vodovodů a kanalizací**, např. formou ustavení centrálního regulátora v této oblasti v rámci Energetického regulačního úřadu.

Čtenáře v této oblasti zaujme i to, že vláda umožní pokračování programu zateplování veřejných i soukromých budov. V regionech s dlouhodobě špatným životním prostředím pak bude realizován **Zelený program**, na jehož podobě se budou podílet kromě státu také města a obce i významné podnikatelské subjekty.

Tím ovšem aktivity MŽP nemají končit. Do poloviny roku 2016 připraví **novelu zákona o odpadech** s cílem snížit podíl skládkovaných odpadů a naopak zvýšit úroveň recyklace odpadů. V témže termínu předloží Strategii pro přizpůsobení se změně klimatu v České republice včetně konkrétních projektů zadržování vody v krajině, revitalizací vodních toků a údolních niv, důsledné ochrany spodních vod atd. Zkrátka, na Ministerstvu životního prostředí si na dlouhou chvíli nebude moci nikdo stěžovat.

Nudou nebudou trpět ani pracovníci **Ministerstva průmyslu a obchodu**. V příslušné kapitole vládního programového prohlášení se opakuje, že vláda bude preferovat zejména projekty, které znamenají udržení nebo vznik pracovních míst, a to hlavně v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností. Co se týče energetiky, vláda zachová energetické suroviny pro budoucí generace a obhájí zájmy státu při stanovení podmínek těžby a využití nerostů *(cíl bezesporu hezký: co ale přesně znamená?)*. Sobotkova administrativa bude podporovat snižování energetické náročnosti veřejných i soukromých budov s pozitivním vlivem na energetickou bilanci České republiky.

Nemalé ambice má novopečená koalice také v oblasti školství. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vedené ministrem Chládkem poskytne obcím prostředky na vytvoření **dostatečné kapacity mateřských a základních škol**. Perličkou, která ovšem nevzbudí úsměv na každé tváři, je to, že poslední rok předškolního vzdělávání chce vláda zavést jako povinný.

Bez nápadů není vláda ani v oblasti **dopravy**. Příslušné ministerstvo zpracuje a předloží zákon o liniových stavbách, který zjednoduší proces administrativního vyřízení stavebního povolení liniových staveb, a to včetně posouzení vlivu stavby na životní prostředí a podmínek

Vláda premiéra Bohuslava Sobotky
Vedení hlavních resortů

Ministerstvo vnitra
Milan Chovanec – *ministr*

Mgr. Jan Sixta – *první náměstek ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost*
Mgr. Lubomír Metnar – *náměstek ministra vnitra pro ekonomiku a provoz*
JUDr. Jaroslav Strouhal – *náměstek ministra vnitra pro informační a komunikační technologie*
Mgr. Jiří Zmatlík – *náměstek ministra vnitra pro strategie a evropské fondy*
Mgr. Monika Pálková – *náměstkyně ministra vnitra pro sociální, zdravotnické a právní zabezpečení, bezpečnostní výzkum a programové řízení*
Mgr. Adriana Krnáčová, MBA – náměstkyně ministra vnitra pro veřejnou správu a legislativu

Ministerstvo pro místní rozvoj
Mgr. et. Mgr. Věra Jourová - *ministryně*

Ing. Daniel Braun, MA - *náměstek ministryně pro Národní orgán pro koordinaci - 1. náměstek v sekci Národního orgánu pro koordinaci*
Ing. Klára Dostálová - *náměstkyně ministryně pro evropské programy v sekci evropských programů*
Ing. Jiří Houdek - *náměstek ministryně pro veřejné investování a cestovní ruch v sekci veřejného investování a cestovního ruchu*
Ing. Petr Smrček - *náměstek ministryně pro bytovou politiku, územní plánování a stavební řád*

Ministerstvo financí
Andrej Babiš – *ministr*

Ing. Radek Urban – *náměstek pro finanční trh*
JUDr. Ondřej Závodský, Ph.D. – *náměstek pro hazard a majetek státu*
Ing. Lukáš Wagenknecht – *náměstek pro finanční řízení a audit*
Mgr. Simona Hornochová – *náměstek pro daně a cla*
Ing. Jan Gregor – *náměstek pro veřejné rozpočty*
Ing. Eva Anderová – *náměstek pro mezinárodní vztahy*

Ministerstvo životního prostředí
Mgr. Richard Brabec – *ministr*

Ing. Jan Landa – *I. náměstek ministra pro sekci úřadu ministerstva*
Ing. Jan Kříž – *náměstek ministra pro sekci fondů EU, ekonomiky a politiky životního prostředí*
Ing. Vladimír Mana – *náměstek ministra pro sekci státní správy*
Ing. Vladimír Dolejský, Ph.D. – *náměstek ministra pro sekci ochrany přírody a krajiny*
Ing. Berenika Peštová, Ph.D. – *náměstkyně ministra pro sekci technické ochrany životního prostředí*

vykupování dotčených pozemků. Cílem samozřejmě není ani tak zjednodušení celé procedury jako spíše její zrychlení.
Ministr Jurečka patří mezi nejmladší členy nového kabinetu - a přesto ho jeho kolegové nijak nešetřili. Jím vedené **ministerstvo zemědělství** bude v oblasti vodního hospodářství zvyšovat ochranu občanů a území před povodněmi. Vláda v této souvislosti zajistí další etapy Programu prevence před povodněmi orientované na retenci vody v povodích a bude realizovat protipovodňová opatření.
Sobotkův kabinet neztrácí ze zřetele ani **oblast kultury**. Resortní ministerstvo dostalo hezkou řádku úkolů - zajistí přímou vazbu mezi příjmy z turistiky a výdaji na záchranu a údržbu památkového fondu, důsledně využije fondů Evropské unie a norského finančního mechanismu na opravy památek. Přijaty budou zákon o kultuře a zákon o veřejnoprávní instituci v kultuře, který odstraní nedostatky dnešních příspěvkových organizací, odpolitizuje je a zajistí jejich stabilní financování. Přichystán bude **nový památkový zákon**. Vláda bude podporovat amatérské umělecké aktivity, regionální kulturu a veřejné kulturní služby poskytované neziskovými organizacemi. Nu, opravdu toho není málo, co chce vláda v oblasti kultury uskutečnit.

Eurofondy, hasiči i pošta

A dá se říci, že totéž platí pro **Ministerstvo pro místní rozvoj**. To jednak dokončí přípravu na čerpání fondů pro roky 2014-2020, když zajistí především dojednání Dohody o partnerství a koordinaci přípravy operačních programů. Dále urychleně připraví novelu zákona o podpoře regionálního rozvoje a začne pracovat také na návrhu **zákona o veřejných zakázkách**.
Vláda bude podporovat rozvoj cestovního ruchu – a MMR proto dostane za úkol připravit zákon o cestovním ruchu. Výčet legislativních aktivit přesto není úplný – v plánu je **novela stavebního zákona**, která přinese zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení, a zbrusu nový zákon o sociálním bydlení, který bude definovat standard sociálního bytu a vymezí osoby v bytové nouzi, které na něj mají při splnění stanovených podmínek nárok. Zdá se tedy, že ani legislativce na Ministerstvu pro místní rozvoj tedy nebude možné podezřívat z nicnedělání.
Totéž platí pro pracovníky Ministerstvo vnitra, kteří se budou zabývat nejen zlepšením podmínek pro činnost jednotek **dobrovolných hasičů**, ale také sníží počet a složitost úředních úkonů zatěžujících občana prostřednictvím procesního modelování agend. Ministerstvo vnitra připraví Strategický rámec rozvoje veřejné správy a eGovernmentu tak, aby jejich další fungování bylo efektivní a úsporné.
Ministerstvo vedené bývalým plzeňským hejtmanem Chovancem hodlá řešit napětí v sociálně citlivých lokalitách, a to komplexně. Bude přitom klást důraz na komunikaci s místními samosprávami. Členské obce Sdružení místních samospráv ČR jistě zaujme i to, že nová vláda zajistí **ekonomickou stabilitu a transparentnost hospodaření České pošty**, a její další rozvoj. Jak se konstatuje ve vládním programovém prohlášení, služby České pošty, musí být pro občany maximálně dostupné a optimalizace pobočkové sítě České pošty, bude diskutována s orgány samospráv (kraje, města a obce). Uvidíme, jak se tyto záměry podaří realizovat.

pokračování na str. 4

Ministerstvo zemědělství
Ing. Marian Jurečka – *ministr*

Ing. Jaroslava Beneš Špalková - *náměstkyně ministra pro společnou zemědělskou a rybářskou politiku EU*
Ing. Aleš Kendík - *náměstek ministra pro úsek vodního hospodářství*
Ing. Jindřich Šnejdrla - *náměstek ministra pro úsek zemědělských komodit, výzkumu a poradenství*
JUDr. Jiří Jirsa, Ph.D., MEPP - *náměstek ministra pro správní úsek*
Ing. Zdeněk Adamec, CISM - *náměstek ministra pro ekonomiku a informační technologie*

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PhDr. Marcel Chládek – *ministr*

Jan Zikl - *I. náměstek ministra pro ekonomické záležitosti*
PhDr. Jindřich Fryč - *náměstek ministra pro vzdělávání*
Ing. Michal Zaorálek- *náměstek ministra pro řízení operačních programů*
JUDr. Petr Hulinský, Ph.D. - *náměstek ministra pro podporu sportu a mládeže*
JUDr., PhDr. Petr Mlsna, Ph.D. - *náměstek ministra pro legislativu a strategii*

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Mgr. Michaela Marksová-Tominová, *ministryně*

Ing. Iva Merhautová, MBA - *náměstkyně ministryně pro informační technologie*
Mgr. Zuzana Jentschke Stöcklová - *náměstkyně ministryně pro sociální a rodinnou politiku*
Robin Povšík - *náměstek ministryně pro řízení úřadu*
Ing. Jan Marek - *náměstek ministryně pro zaměstnanost*
JUDr. Petr Šimerka - *I. náměstek ministryně pro legislativu*

3 otázky pro:

Romanu Albrechtovou starostku obce Klapý místopředsedkyni SMS ČR Ústeckého kraje

Jak po roce hodnotíte výsledek rozpočtového určení daní na Vašem obecním rozpočtu?
V našem rozpočtu jsme zaznamenali nárůst příjmů zhruba ve výši 880 tisíc korun oproti minulému roku. Měli jsme naplánované investice v podobě výstavby multifunkčního hřiště, na které jsme získali dotaci. Tu musíme spolufinancovat a na další aktivity by už peníze nezbyly. V tom se objevila akutní potřeba uhradit opravu hřbitovní zdi, na kterou by jinak peníze nebyly a o dotaci taky nemůže být v tomto případě ani řeč. Změna RUD pro-to přišla jako na zavolanou. Jsme velmi rádi.

Vláda se zavazuje řešit problém nezaměstnanosti. Jak to s nezaměstnaností vypadá ve Vaší obci?
Je to trošku paradox, ale ačkoliv ležíme na území Ústeckého kraje, nezaměstnanost u nás nijak závratná není. Naši občané pracují v Lovosicích, v čížkovické cementárně, poslední dobou se zvyšuje podíl každodenní dojížďky do Prahy. A nezaměstnanost? Ta se týká zejména nepřizpůsobivých spoluobčanů, kteří jsou prakticky nezaměstnatelní. Ty najímáme na veřejně prospěšné práce. Musíme jim ale zaplatit školení, zaučit je v práci s nářadím, a vybudovat v nich určitou zodpovědnost. Proto by bylo ideální, kdyby se délka pracovního poměru na VPP prodloužila. Pro obtížně zaměstnatelné spoluobčany se jedná o určitou prevenci, neboť jinak spadnou do dluhových problémů a státu zůstanou „na krku“ ještě více.

Které další priority byste nové vládě poradila s ohledem na Vaši starostovskou zkušenost?
V prvé řadě bude důležité, aby vláda zachovala stávající nastavení rozpočtového určení daní pro obce. Také by měli noví ministři pamatovat na malé obce, které se mezi priority kabinetu zatím nikdy nedostaly, nebo spíše naopak. V naší zemi nejsou jen velká města, ale i venkov a jeho občané, kteří rozhodně nepatří mezi horních deset tisíc.

Optimismus či skepse?

Negativně založený čtenář vládního programového prohlášení (nebo alespoň našeho výtahu) zdůrazní, že pro něj platí stejné výtky, které bylo možné uplatnit už v případě koaliční smlouvy – řada záměrů je pojmenována velmi obecně, až příliš často postrádáme prostředky, kterými chce vláda stanovených cílů dosáhnout, a absence termínů (až na výjimky) také nepůsobí úplně přesvědčivě. Skeptik možná navíc připomene ještě obsahové rozpory těchto dvou dokumentů, na které upozornil prezident republiky při svém projevu, stejně jako výhrady ekonomů, kteří vládní program považují za nerealizovatelný – protože se jeví jako neufinancovatelný.

Naopak optimista by měl ocenit, že řada záměrů je skutečně bohulibých a že abstraktní plány se naplnit přijatelným způsobem, a to i za součinnosti relevantních partnerů, mezi které se rovněž počítáme. Zbývá tak jen - spolu s optimistou - věřit, že při formulaci a prosazování jednotlivých vládních kroků bude dopřáno sluchu Sdružení místních samospráv ČR, které chce být i nadále konstruktivním a věcným partnerem, jenž na nejvyšší úrovni tlumočí oprávněné potřeby českého a moravského venkova. V tuto chvíli je budoucnost otevřená a záleží hlavně na vládě, zda se své příležitosti chopí s náležitou vážností.

Mgr. Jan Bartonička
legislativní analytik SMS ČR

Přehled dalších resortů

Ministerstvo zahraničních věcí
ministr PhDr. Lubomír Zaorálek
Ministerstvo obrany
ministr MgA. Martin Stropnický
Ministerstvo průmyslu a obchodu
ministr Ing. Jan Mládek, CSc.
Ministerstvo spravedlnosti
ministryně Prof. JUDr. Helena Válková, CSc.
Ministerstvo dopravy
ministr Ing. Antonín Prachař
Ministerstvo zdravotnictví
ministr MUDr. Svatopluk Němeček, MBA
Ministerstvo kultury
ministr Mgr. Daniel Herman
Ministerstvo pro lidská práva a rovné příležitosti; Legislativní rada vlády
ministr Mgr. Jiří Dientsbier ml.

Nové kroky k podpoře venkova 2014+

SMS ČR zformulovalo pozici k venkovu. Jednání běží dál

Počátek roku 2014 se nesl opět v duchu dynamického a často i bouřlivého vyjednávání co nejlepších podmínek pro financování rozvoje venkova, obcí a menších měst. Toto období zaznamenalo minimálně dva důležité milníky. Partneři z organizací sdružující venkovské obce a zastávají zájmy venkova se postupně shodli na společné pozici o základních parametrech podoby nového programovacího období, které zformulovalo naše sdružení. Druhým milníkem je zcela jistě vyjádření důvěry nové vládě, jejíž resort místního rozvoje vede nadějná ministryně Věra Jourová. Začněme však trochu zeširoka…

Programové období 2014+ přináší venkovu dobré i špatné zprávy. Operační programy budou mít do budoucna jasně vytčený cíl – posilování konkurenceschopnosti a inovací. Evropské peníze tedy budou sloužit především k tomu, aby posilovaly hospodářství a jeho výkon. Evropské zdroje již nadále nebudou sloužit k tomu, aby suplovaly prostředky národní. Venkov však v této situaci může přece jen mnoho získat. Nově se totiž objevuje termín **územní dimenze**. Jde o soubor investic a způsob jejich koordinace v území v rámci **různých operačních programů**. A kdo zná své území lépe než jeho vlastní obyvatelé? Územní dimenze proto bude novou výzvou pro venkov. Doby, kdy byla metoda LEADER pouze zajímavým experimentem, jsou pryč, takže v rámci územní dimenze nyní nacházíme CLLD, komunitně vedený místní rozvoj – zkratku, která nás bude, doufejme, vytrvale provázet.

Nově nabývaná odpovědnost však vyžaduje spolupráci všech zástupců venkova. Dne 16. ledna se tak na půdě Poslanecké sněmovny na konferenci věnované problematice venkovských dotací na léta 2014+ sešli zástupci Asociace krajů (AK), Sdružení místních samospráv ČR (SMS), Svazu měst a obcí ČR (SMO) a Spolku pro obnovu venkova ČR (SPOV). Bylo velmi pozoruhodné, jak blízká stanoviska většina přítomných zástupců deklarovala. Není však třeba zdůrazňovat, že v některých bodech se zejména vlivem lobby větších měst nedostávalo potřebám venkova takové pozornosti. Jednotlivé organizace představily způsoby, jak se připravují na územní dimenzi, ale především představy, jak by tento významný nástroj měl vypadat. Tato otázka zůstává nadále otevřená.

Zásadním krokem proto bylo a je uzavření memoranda s názvem **„Územní dimenze pro rozvoj venkova 2014+“**. V šesti bodech shrnuje základní požadavky organizací hájících zájmy venkovského prostoru. Memorandum zdůrazňuje (v souladu s požadavky Evropské komise) úlohu synergie a partnerství v území. Nechybí ani požadavek na zachování vazeb mezi městy a venkovem. Jasné požadavky se týkají finančních alokací, ať už jde o minimálně 9,7 mld. € pro územní dimenzi (tedy projekty s jasnou územní vazbou), či 35 mld. Kč přímo pro CLLD (LEADER) a v neposlední řadě i přesun finančních prostředků z I. do II. pilíře společné zemědělské politiky EU.

Pod memorandum se dne 11. února podepsali místopředsedové SMS, SMO a SPOV, přičemž se i nadále vyjednávalo o podpisu za účasti předsedů a o přistoupení dalších organizací. K tomu došlo v první polovině března, kdy se etapovitě podepsali předsedové SMS, SPOV, SMO a nově též **Asociace krajů**. Význam memoranda spočívá především v deklarování jednotného názoru na územní dimenzi. Státní správa, která se věnuje přípravě operačních programů, nyní dostala od zástupců venkova první společný soupis představ, jak by měla územní dimenze vypadat. Bez zajímavosti není ani skutečnost, že k memorandu patří zvláštní **doložka Národní sítě MAS**, která deklaruje administrativní kapacity pro zvládnutí uvedeného záměru.

Mohlo by se zdát, že tímto máme hlavní cíl splněn, společnou dohodu „na stole“ a její naplnění pod taktovkou úředníků

Seminář 16. ledna v PS PČR

Krajské shromáždění SMS ČR Zlínského kraje proběhlo dne 17. února za účasti zákonodárců

Podpis memoranda dne 11. února

je otázkou dní. Bohužel, opak je pravdou. Navzdory vleklým jednáním není ani nyní jasné, co vlastně územní dimenze je, jaké projekty do ní patří a které části operačních programů jsou naopak součástí tzv. národních priorit, na něž chce stát vynaložit minimálně dalších 250 mld. Kč. Ať už bude celková podoba operačních programů jakákoliv, je naším prvořadým cílem obhájit princip nárokovosti prostředků pro venkov v maximální možné míře. Tu nyní představuje oněch 35 mld. Kč prostředků, které by do budoucna měly rozdělovat místní akční skupiny jako příklad přístupu zdola za významné účasti starostů, hybatelů rozvoje území.

O této myšlence neustále přesvědčujeme zástupce ministerstev, ale také zákonodárce, kteří zájmy regionů hájí v rámci svých mandátů. I proto se dne 17. února uskutečnil ve Zlíně pilotní seminář spolu s krajským shromážděním SMS ČR, kde za účasti více než šedesátky starostů vyposlechli argumenty k nutnosti výraznější podpory venkova poslanci a senátoři zvolení za Zlínský kraj. Obdobná sdělení předáváme také všem ministrům a příslušným náměstkům, jejichž resorty budou plnit roli řídicích orgánů nových operačních programů. I takto vypadá hájení práv a pozic venkova.

Mgr. Tomáš Chmela, Mgr. Libor Dorňák

ASOCIACE KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY

SMS ČR

Svaz měst a obcí ČR SMO

SPOLEK PRO OBNOVU VENKOVA ČESKÁ REPUBLIKA

Memorandum organizací hájících zájmy venkovského prostoru

Územní dimenze pro rozvoj venkova 2014+

Partnerské organizace hájící zájmy venkova se shodují a společně prosazují následující:

1. Každá obec, město i kraj mají mít odpovídající přístup k projektům realizovaným v rámci územní dimenze, ať již prostřednictvím některého z integrovaných nástrojů (CLLD, IPRÚ, ITI) či individuálních projektů.

2. Územní dimenze má i v případě individuálních projektů být koordinována s aktéry působícími v území (stát, kraje, obce, další aktéři) a má respektovat principy funkčních území a synergického efektu intervencí. V žádném případě totiž nelze jako územní dimenzi označovat soubor veškerých prostředků, které budou v rámci individuálních projektů směřovány do krajů, měst a obcí, některé z nich jistě územní dimenzi mít nebudou.

3. V rámci vytváření struktury Stálé konference na úrovni regionální i celostátní partnerské organizace vyzývají MMR o maximální přihlédnutí k principu partnerství všech zainteresovaných aktérů a v rámci rozhodování tohoto uskupení o důraz na požadavek konsenzu, případně vytvoření hlasovacího mechanismu, který zajistí, aby žádný ze sektorů nemohl být přehlasován ostatními.

4. Partnerské organizace požadují, aby v rámci všech nástrojů územní dimenze byla akcentována vazba město-venkov tak, jak to vyžaduje jeden ze základních principů politik EU. Na územní dimenzi by v souladu s důrazem na efektivní čerpání prostředků EU i dopad intervencí mělo být pamatováno s dostatečnou alokací ve výši minimálně 9,7 mld. EUR.

5. Partnerské organizace požadují, aby 35 mld. Kč z prostředků kohezní politiky EU bylo v rámci územní dimenze alokováno pro mechanismus LEADER/CLLD na realizaci projektů a implementováno prostřednictvím všech certifikovaných místních akčních skupin v ČR. To zajistí jako jediný mechanismus alokaci předem daných prostředků pro množství projektů pro venkovský prostor.

6. Partnerské organizace požadují přesun finančních prostředků z I. do II. pilíře společné zemědělské politiky EU ve výši 15%.

V Praze, dne 4. března 2014

Ing. Jana Juřenčáková
předsedkyně
Sdružení místních samospráv

Ing. Dan Jiránek
předseda
Svaz měst a obcí ČR

Mgr. Eduard Kavala
předseda
Spolek pro obnovu venkova

JUDr. Michal Hašek
předseda
Asociace krajů ČR

Co přinese standardizace MAS?

Branou pro čerpání evropských peněz bude pro venkov hodnocení MAS

Jednou z novinek nadcházejícího programového období je tzv. standardizace MAS. Podotkněme, že se nyní nacházíme ve zcela rozdílné situaci – v roce 2007 byl LEADER něčím novým, metodou pro nadšené inovátory na venkově. V současnosti, v roce 2014, je již CLLD pevnou součástí nejednoho operačního programu a uznávaným postupem. Stejně tak se proměnily MAS. Doba budování je minulostí. Nadšení je vystřídáno profesionalitou. Z organizací, na které se dříve hledělo často jako na zajímavý experiment či přímo konkurenci pro byrokracii, je dnes respektovaný partner státní správy.

Výše uvedené důvody ukazují, že je nutné, aby jednotlivé MAS splnily standardy, které se očekávají od takto významného partnera. Cílem je prokázat, že v období 2014+ budou schopny se podílet na implementaci programů financovaných z evropských strukturálních a investičních fondů.

Za nastavení těchto standardů je zodpovědné Ministerstvo zemědělství. Standardizace samotná vzniká za spolupráce ministerstva s aktéry rozvoje venkova, přičemž v příslušné pracovní skupině, která nastavení tohoto procesu připravovala, reprezentoval naše sdružení 1. místopředseda Radim Sršeň. Nepůjde tak o nějaký akt úřední zvůle, ale o reálné ověření ekonomického zdraví MAS a připravenosti její organizační struktury na činnost v období 2014 - 2020.

Žádost o standardizaci předloží každá MAS Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF), který následně jednorázově ověří podmínky MAS v těchto oblastech: územní působnost, partnerství tvořící MAS, orgány MAS, kancelář MAS, institucionalizace MAS (více viz tab.).

Po úspěšném ověření obdrží MAS „Osvědčení o splnění standardů MAS" a splní tak vstupní podmínku před podáváním žádostí o podporu místních integrovaných strategií MAS na Ministerstvo pro místní rozvoj. Splnění těchto podmí-

nek je nutné pro získání podpory z nových operačních programů, které umožní využití metody CLLD (Program rozvoje venkova, Integrovaný regionální operační program, OP Zaměstnanost, v jednání je zapojení dalších OP).
V těchto měsících je dokončována (ve spolupráci ministerstva zemědělství, NS MAS, SMS ČR, SPOV) Metodika pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období 2014 – 2020.
Proces standardizace MAS se může zdát zbytečným, ale bude se jednat o užitečný nástroj, ostatně kde jinde než na venkově by měla být zřejmá nutnost oddělovat zrno od plev? Z výše popsaných podmínek, jejichž naplňování bude sledováno, je zřejmé, že dobře vedené MAS nebudou mít s naplněním standardů problém.

-ld- -tch-

Oblast hodnocení	Popis
Územní působnost	■ Podmínky zůstávají totožné jako v letech 2007-2013 ■ Schválením zařazení do území působnosti MAS obci nesmí vznikat žádné finanční závazky vůči MAS
Partnerství MAS	■ Hodnocení počtu partnerů a jejich složení (vyváženost zastoupení jednotlivých sektorů partnerství)
Orgány MAS	■ Složení a kompetence orgánů (nejvyššího, rozhodovacího, výběrového a kontrolního)
Kancelář MAS	■ Prokázání vedoucího zaměstnance v pracovně právním vztahu ■ Náležitosti internetových stránek
Institucionalizace MAS	■ Ověření právní formy MAS, jednoznačně definované kompetence v MAS, vedení účetnictví apod.

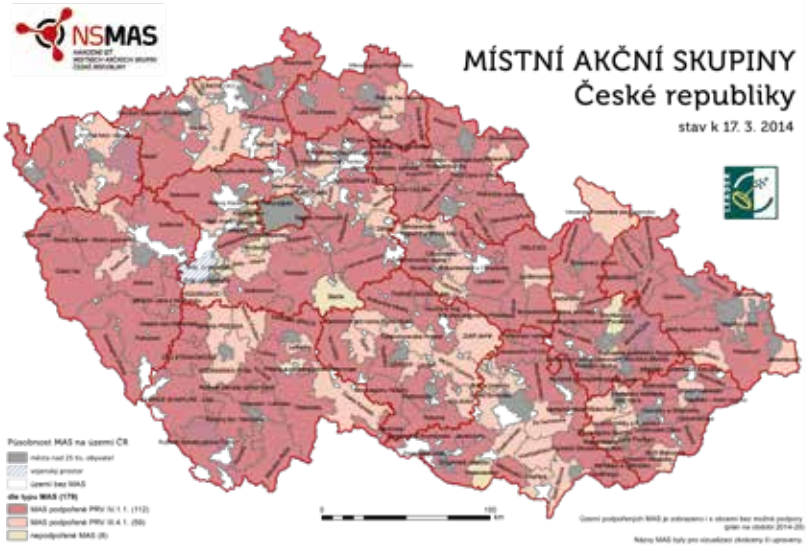
ORP či MAS? To je oč tu běží…

Vyjednávání o nových eurofondech se bezesporu vleče. Netrpělivost starostů proto pochopitelně stoupá. Ani se jim nedivím, vždyť první obrysy nového programovacího období se začaly tvořit již v roce 2010 a i navzdory faktu, že budoucí programovací období už vlastně letos začalo (byť klíčové dokumenty Dohoda o partnerství a jednotlivé operační programy dosud neschválila vláda ani Brusel), není doposud jasné, jak přesně bude vypadat nový rozměr evropské strukturální politiky, územní dimenze. V obecné rovině se jedná o všechny projekty, které nejsou plošné a vyhovují klíči „správný projekt do vhodného území". Spor však nastává právě zde. Co je oním vhodným územím? Přece území, které disponuje kvalitní strategií, respektive vizí rozvoje ve vazbě na prostředky z nových operačních programů. Donedávna byly ve venkovském prostoru dominantními strategickými dokumenty SPL LEADER, které pro období 2007 – 2013 řešily územní rozvoj na mikroregionální úrovni. Pozitivní zkušenosti s místním rozvojem na bázi MAS vedou k nové etapě jejich přípravy pro nové programovací období. Připravují se již minimálně jeden rok, na partnerském principu, se zapojením maxima relevantních aktérů rozvoje a ve vícesektorovém (širokém) pojetí. Nabízí se také rozšíření jejich působnosti napříč všemi novými operačními programy, což již umožňuje nová evropská legislativa.

Mohlo by se nyní zdát, že území našeho státu má svoji logickou vizi, cestu rozvoje založenou na odzkoušeném modelu spolupráce a partnerství v rámci MAS. Dalo by se očekávat, že tento model bude mít širokou podporu a nebude mu stát nic v cestě. Přesto je situace složitější. Za jednorázové podpory nyní vzniká síť duplicitní, připravující si své vlastní strategie, překrývající se tematicky i územně s připravovanými rozvojovými dokumenty jednotlivých MAS. Tento přístup zvolil za základní skladebnou jednotku správní obvody obcí s rozšířenou působností (ORP). Jaký bude další osud této dvojkolejnosti?

Tomáš Chmela

Petice za záchranu pošt čítá 110 tisíc podpisů

Bezprostřední hrozba rušení poboček je odvrácena. Co bude dál?

Na prahu března definitivně skončilo sčítání podpisových archů na petici za záchranu venkovských pošt. Málokdo z petičního výboru, jehož členy byli kromě autora tohoto příspěvku také předsedkyně SMS ČR Jana Juřenčáková, místopředseda Jan Sedláček a starosta z Křeče na Vysočině Josef Čamra, čekal, že se nakonec sejde téměř **111 tisíc podpisů** ze všech koutů republiky. To svědčí o univerzálnosti problému. Podpisy nyní registrujeme z téměř **900 obcí**, což je velká většina těch, kterých se hrozba rušení přímo dotýká. Jelikož je petice adresována především vládě České republiky, snažíme se o důstojné předání podpisů osobně přímo premiérovi Bohuslavu Sobotkovi. Jistou komplikací nyní je ukrajinská krize, která způsobila nedostatek disponibilních termínů ze strany předsedy vlády. Do uzávěrky vydání zpravodaje tak stále není jasný konečný termín předání petice. Přestože symbolická tečka za jednou z největších petic v dějinách samostatné ČR ještě nebyla učiněna, základní přísliby zažehnání největší vlny rušení pošt však již máme. Tím prvním je dopis někdejšího premiéra Rusnoka, který petiční výbor ujistil, že jeho vláda neprojedná a nepřijme návrh Českého telekomunikačního úřadu na stanovení počtu povinných pošt, který měl být o 1100 poboček nižší oproti současnému stavu. Tím druhým úspěchem je **Programové prohlášení současné vlády**, které je analyzováno na stranách 2 a 3 zpravodaje. Posledním příslibem je série stanovisek ministra vnitra Milana Chovance, který vyjádřil porozumění pro zachování pobočkové sítě České pošty a dal pokyn k přerušení redukce počtu pošt. To vyplývá rovněž z jednání s ministrem Chovancem, kterého se zúčastnili členové petičního výboru na konci letošního února.

A jaké jsou současné informace přímo z regionů? Situace se mírně zklidnila. I přesto však dochází k omezování provozních dob na malých poštách, což veřejnost vnímá velmi negativně. Vede to k obavám, že využitelnost a vytíženost venkovských poboček dále poklesne.

Tomáš Chmela

Mozaiku informací o budoucnosti poštovních poboček doplnilo ve čtvrtek dne 6. února sdělení ministra vnitra Milana Chovance, vyvolané v reakci na poslaneckou interpelaci. Tu vznesla v rámci jednání 6. schůzce Poslanecké sněmovny PČR poslankyně Věra Kovářová, členka Předsednictva SMS ČR. Je velmi potěšující, že pan ministr deklaroval zájem vlády o zachování každé poštovní pobočky. Více informací naleznete v níže uvedeném přepisu.

Poslankyně Věra Kovářová: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, dámy a pánové, na pana ministra se obracím ve věci aktuální situace ve státním podniku Česká pošta. S potěšením jsem přivítala výrok pana ministra v nedělních Otázkách Václava Moravce, podle kterého Ministerstvo vnitra učiní vše pro to, aby síť poštovních poboček byla zachována ve své současné podobě. To je myslím dobrá zpráva pro český a moravský venkov, ze kterého nedávno vzešla petice za záchranu pošt, pod níž Sdružení místních samospráv shromáždilo již více než 100 tisíc podpisů.

Ráda bych nicméně poukázala na problém obcí, v jejichž případě Česká pošta usiluje o zrušení své pobočky již delší dobu a v některých z těchto obcí je podle mých informací vyvíjen silný tlak na rušení pošt i v těchto dnech. Jsem přesvědčena, že od těchto aktivit by Česká pošta měla ustoupit, a to i s ohledem na vaše nedělní prohlášení.

Ráda bych vás proto, pane ministře, požádala, abyste jako představitel zřizovatele státního podniku Česká pošta začal v této věci neprodleně jednat. Chtěla bych se ujistit, zda platí vaše slova vyřčená v Otázkách Václava Moravce a zároveň požádat, zda byste nám mohl nastínit své představy ohledně České pošty v příštích měsících či příštích letech. Pevně doufám, že se mi dostane také dokonalé odpovědi jako v předchozím případě. Děkuji.

Ministr vnitra ČR Milan Chovanec: Vážený pane předsedající, vážená paní poslankyně, já se stále považuji více za komunálního krajského politika a bývalého hejtmana, který ví, že tam, kde skončí obchod, kde skončí škola a kde skončí pošta, tak tam končí život. To znamená, moje vyjádření, které jsem měl v Otázkách Václava Moravce o tom, že budeme bojovat o každou pobočku České pošty, která dává smysl, platí a platit bude. Mám to projednáno s panem premiérem. Já si myslím, že to je stanovisko celé vlády.

Česká pošta je významným zaměstnavatelem a je poskytovatelem veřejné služby. Musíme se zamyslet nad tím, jestli jsme ochotni za tuto veřejnou službu platit. Česká pošta v současné době stále ještě vytváří zisk ve výši zhruba 300 milionů korun. Otázkou je, jestli trendy, které jsou nastaveny ve vývoji finančního zdraví České pošty, ukazují, že bez pomoci a bez tzv. nových výzev je Česká pošta schopna ten zisk generovat dlouhodobě. Já se obávám zatím z velmi povrchních informací, které mám, že ne. To znamená, my teď budeme řešit střednědobý a dlouhodobý výhled České pošty a já sem přijdu před toto plénum zhruba do měsíce, do měsíce a půl s prvním návrhem na stabilizaci České pošty a její vývoj. S panem generálním ředitelem jsem se již měl možnost potkat, potkávám se s ním dnes opětovně v 21 hodin a jedno z témat bude právě, aby tlak na rušení poboček ustal minimálně do doby, než tato analýza bude provedena. Já nemohu vyloučit, že budou v jednotkách kusů zrušeny některé pobočky České pošty po dohodě se starostou, po dohodě s hejtmanem a v tomto duchu jsem informoval pana předsedu asociace Haška, že ho vyzývám k společné spolupráci mimo jiné nad tématem vývoje České pošty. Cesta franchise, které fungují v celém světě, je jednou z cest, o kterou se můžeme pokusit. Nemůže to být ale snaha České pošty vnutit svoji pobočku obci za každou cenu. Musíme nastavit ekonomické podmínky pro to, aby ta obec, případně aby některý z řetězců měly zájem tyto franchise provozovat, aby je provozovaly pod hlavičkou České pošty a aby byly funkční. To znamená, že do té doby, než najdeme směr, který bude funkční, efektivní a ekonomicky zvládnutelný, nejsem připraven umožnit jakékoliv významnější rušení poboček České pošty. Jsem připraven diskutovat se zástupci měst a obcí, jsem připraven, jak jsem říkal, diskutovat se zástupci krajů.

Ty nové výzvy, o kterých jsem mluvil, toto nemůže být čistě o tom, že stát pošle dotaci České poště a ona ji utratí. Ty nové výzvy mohou být nové služby na czechpointech, například registr vozidel. Ty výzvy mohou být o tom, že Česká pošta může zpracovávat hostingové služby pro státní organizace, že Česká pošta může řešit IT služby, že Česká pošta může řešit centrální nákup. O tom všem budu bezesporu jednat i s panem ministrem financí Babišem v následujících měsících. Jinak děkuji za otázku. Považuji poštu za velmi důležitou organizaci státu.

Z právní poradny: Odměňování zastupitelů nově

Bezplatná právní poradna v roce 2014 vstupuje do třetího roku své existence. Využívat ji mohou všichni členové SMS ČR, kteří mají zaplacen členský příspěvek. Kontaktní email je tajemnik@smscr.cz. Začátkem letošního roku jsme zaznamenali malou vlnu dotazů, které se týkali odměňování členů obecních zastupitelstev, což nepochybně souvisí s novým vládním nařízením, které rozšířilo možnosti odměňování v případě neuvolněných zastupitelů. Pojďme se společně podívat na nejzajímavější dotazy.

Nově, nebo postaru?

Znění dotazu: V souvislosti s nově přijatým usnesením vlády o odměňování zastupitelů se chci zeptat, zda se pro naši obec vztahuje povinnost přepracovat stávající usnesení o odměňování. Je třeba přijímat zastupitelstvem nové usnesení k odměnám, je-li stávající formulace takto universální? (ZO schvaluje výši odměn zastupitelům podle přidělených funkcí: Starosta - dle platného nařízení vlády; Místostarostka - v základní výši odměny dle platného nařízení vlády; Radní a předsedové výborů - odměna za vykonávanou funkci a odměna za funkci zastupitele dle platného nařízení vlády; Zastupitelé - odměna vyplácena nebude).

Odpověď: V případě takto obecně formulovaného usnesení se domníváme, že je potřeba jej zrušit a upravit odměňování zastupitelů novým předpisem. Z jakých důvodů? Co se týče neuvolněných zastupitelů, stanoví výši jejich odměny zastupitelstvo obce. Mantinely rozhodování zastupitelstva obce jsou vytýčeny zákonem o obcích a vládním nařízením č. 37/2003 Sb. Částka v něm uvedená je v případě neuvolněných zastupitelů částkou maximální, může jim být přiřčena v zásadě jakákoli odměna na intervalu nula – uvedená částka. Domníváme se proto, že lze jen těžko hovořit o „základní výši odměny" (jako je tomu u místostarostky), byť je zřejmé, co chtěl autor této formulace velmi pravděpodobně říci – přiznat jí odměnu ve výši, která odpovídá její maximální pevné složce.
Pokud jde o radní a předsedy výborů, považujeme za výrazně vhodnější formulaci „v maximální výši dle platného nařízení vlády", aby byla vůle zastupitelstva obce v této věci vyjádřena zcela jasným způsobem. V případě uvolněného člena zastupitelstva, který plní funkci starosty, je přijetí usnesení ohledně jeho odměny nadbytečné, neboť její výše vyplývá již ze zákona a vládního nařízení.

Můžeme již od ledna?

Znění dotazu: V souvislosti s NV č.459/2013 Sb., o odměnách za výkon funkce členů zastupitelstev, mám následující dotaz: Veřejné zasedání zastupitelstva naší obce se bude konat v měsíci únoru 2014 a na tomto zasedání bude zastupitelstvo schvalovat navýšení odměny neuvolněného starosty o x% výše odměny starosty uvolněného. Platí toto navýšení schválené usnesením na únorovém zasedání až od měsíce února 2014, nebo může zastupitelstvo rozhodnout usnesením na zasedání v únoru, že navýšení odměny schvaluje od měsíce ledna 2014 (tedy od doby účinnosti NV č.459/2014 Sb. - od 1. 1. 2014)?

Odpověď: V souladu se stanoviskem Ministerstva vnitra navýšení odměny na základě rozhodnutí zastupitelstva nelze přiznávat zpětně. Zastupitelstvo obce tedy může stanovit novou výši měsíční odměny nejdříve od data přijetí příslušného usnesení (nebo od data pozdějšího, které je v něm stanoveno).

Jak odměnit mimořádně?

Znění dotazu: Při obecním úřadě pracuje Společenská komise. Její členky nejsou přímo v zastupitelstvu, ale mají zastupitelstvem schválenu měsíční odměnu za pravidelnou práci. Chci jim navrhnout mimořádnou odměnu za zajištění zázemí (provoz bufetu) akce Košt gulášů, kterou organizoval obecní úřad. Schválí tuto mimořádnou odměnu rada nebo zastupitelstvo? Či je to kompetence?

Odpověď: Úvodem ocitujme z metodického materiálu Ministerstva vnitra: „Zákonem obecně není upraveno poskytování peněžitých plnění pro fyzické osoby, které vykonávají funkci členů komisi rady. V tomto případě lze využít tzv. zbytkové pravomoci rady obce, která zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo (§ 102 odst. 3 zákona o obcích). Forma případného peněžitého plnění není stanovena, nelze tak však vyloučit poskytování peněžního daru."
Z tohoto materiálu podle mého soudu vyplývá, že odměňování těchto osob není vyloučeno a rozhodnutí o něm náleží radě, nevyhradí-li si jej zastupitelstvo obce. Tento závěr potvrzuje i stanovisko otištěné v aktuálním čísle časopisu Moderní obec. Podotýkám, že v dané situaci se kromě mimořádného navýšení odměny nabízí další forma - poskytnutí peněžitého daru, o němž by – v případě, že by v jednotlivém případě jeho výše nepřekročila 20 000 Kč – rovněž rozhodovala rada obce.
Závěrem bych rád uvedl, že ve větších obcích a městech je běžné upravit problematiku odměňování vnitřním předpisem - směrnicí. Eliminuje se tak mimo jiné rozhodování ad hoc.

BEZPLATNÝ PRÁVNÍ SERVIS ČLENSKÝM OBCÍM

§

Snad každý starosta při řízení obce občas zažije situaci, na jejíž řešení je nezbytné získat právní stanovisko. SMS ČR nabízí účinné a pohodlné řešení v podobě bezplatné právní poradny. S konkrétními dotazy, které se týkají fungování obce, se můžete obracet na kontaktní email tajemnik@smscr.cz. Jedinou podmínkou pro bezplatné vypracování písemného právního stanoviska je úhrada členských příspěvků na příslušný rok. Dotazy zodpovídají členové Právního týmu SMS ČR.

V případě operativních telefonických dotazů volejte 603 110 257 nebo 605 866 507.

Názor: 24-hodinoví starostové?

O zkrácených úvazcích při odměňování starostů píše Eva Zadražilová z obce Moraveč

Před několika týdny jsem kontaktovala Sdružení místních samospráv ohledně platů neuvolněných zastupitelů. Jak se zdá, některé změny v odměňování jdou správným směrem, ale stále dřímá problém, za jehož vyřešení bych byla velmi ráda.

V čem tkví jádro problému? Odměňování neuvolněných zastupitelů, respektive starostů je nešťastně nastaveno tím, že se jim z výplat nic neodvádí na důchod. Já sama dělám starostku třetí volební období a až půjdu do důchodu, tak minimálně 12 let práce, která dosahuje cca běžného 1/3 úvazku, se mi na výši důchodu nikterak neprojeví, protože dělám práci za měsíční odměnu a to ještě krácenou. Snažila jsem se prorazit myšlenku, že by mohl mandát starosty být odměněn formou částečného úvazku podle usnesení zastupitelstva. Myslím, že mnohde by situaci vyřešil třetinový nebo poloviční úvazek ke spokojenosti všech. Současně jsem stála o to, aby zůstala možnost zachování stávající praxe měsíční odměny, která vyhovuje pracujícím důchodcům nebo ženám na mateřské... Já osobně bych si představovala, že by místo dvou možností odměňování (1. celý úvazek, který nelze snížit nebo 2. měsíční odměna bez sociálního odvodu) byly možnosti tři - tedy 3. částečný úvazek poměrně určený z celého úvazku (víme všichni, že na celý úvazek malé obce prostě nemají peníze a někdy u velmi malých obcí ta práce ani celý úvazek nepokryje).

Mám pocit, že můj návrh mnohde vyvolal zděšení – zejména při představě, že by někteří zastupitelé tlačili na své představitele, aby práci nedělali na celý úvazek, protože realita tomu neodpovídá – což se může týkat malých obcí, ale i velkých měst, kde starosta má současně funkce i někde jinde (např. v senátu apod.) a logicky nemůže dělat vše na 100%, protože to není v jeho silách. Přesto má na 100% odměnu v současnosti zákonitý nárok...

Když jsem svého času oslovila s tímto návrhem senátora za Pelhřimovsko pana Štěcha, jeho právní poradci mi tehdy napsali zdůvodnění, že částečný úvazek není možný, protože starosta má povolání na 24 hodin denně, tudíž prostě není možné se tvářit, že lze této povinnosti dostát i na zkrácený úvazek. Jak s tím jde dohromady mnohdy i nepatrná měsíční odměna, to nebylo a není jasné. Moje aktivita nakonec vyústila v návrh, že jediná schůdná cesta je odvod sociálního pojištění z měsíční odměny. Tehdy ještě nebyl povinný odvod zdravotního pojištění, tak jsem měla pocit, že tudy cesta nevede, protože by mě starostové skalpovali za navýšení nákladů obcí. Nakonec jsem z nesouhlasu s rostoucí politizací tohoto tématu od prosazování této změny ustoupila.

Nyní je vývoj situace opět o něco dále a je potřeba už s tím něco dělat. Pokud by nebyla možnost částečného úvazku (což z výše popsaných obav těch nahoře nebude zřejmě možné), tak asi nezbývá jiná cesta než měsíční odměnu prohlásit také za určitý pracovní úvazek a odvádět z ní pojištění. Máme tento dluh ke stovkám starostů na malých obcích, kteří dělají léta nevděčnou práci bez jakéhokoliv promítnutí do výše důchodu.

Pracuji na obecním úřadě už od mateřské – téměř třicet let (nejprve jako účetní, potom jako starostka), takže dovedu posoudit, že dříve šla dělat práce na obci po práci. Dneska už to téměř nejde a tak starostové mohou konat práci pro obec při zaměstnání jenom tam, kde se to dá skloubit (pokud někdo v zaměstnání má prostor, aby si určité věci vyřídil v pracovní době, nebo soukromě podnikající osoby, které si mohou lépe naplánovat své aktivity...).

Naše obec je od počátku členem Sdružení místních samospráv. Už tehdy jsem se chtěla více zapojit do chodu téhle potřebné organizace. Mé plány ale vzaly za své, když jsem byla zvolena do vedení Českobratrské církve evangelické. Zbytek času mi bere starostování a další aktivity, které mě živí. Řešení situace platů neuvolněných starostů je pro mě i přesto dosti zásadní a hodlám se tomuto úkolu věnovat. Pokud bude mít kdokoliv ze čtenářů poznámky k tématu, ráda se jimi budu zabývat.

Eva Zadražilová
starostka obce Moraveč
eva.zadrazilova@tiscali.cz

facebook
Připojte se k nám na
www.facebook.com/smscr.cz

Obec Moraveč v kraji Vysočina

Občanská společnost je podmínkou rozvoje

Říká Věra Kovářová, poslankyně parlamentu a členka užšího vedení SMS ČR

Náš člověk „tam nahoře", i tak bychom mohli s nadsázkou hovořit o poslankyni Věře Kovářové, která zároveň vykonává funkci členky předsednictva SMS ČR. Začínala coby místostarostka v Chýni, je členkou a iniciátorkou mnoha venkovských spolků a s léty strávenými v řadách SMS ČR také vynikající znalkyní problematiky obcí. Jaké možnosti, výsledky i aktuální plány má ve své nové pozici poslankyně?

Jaká byla Vaše „cesta z města"? Kdy a jak jste se ocitla na venkově?
Zcela náhodná. Začalo to koupí zahrady a skončilo přestěhováním z Prahy–Letné do Chýně (obec ve středních Čechách v sousedství známější Hostivice – pozn. redakce). Letná je svým způsobem také obcí se spoustou spolků a různých „partiček", komunitní život tam byl a je velmi pestrý. S manželem jsme působili v kulturním spolku, což považuji za dobrý základ pro zapojení se do života v obci. V Chýni (i s tchýní) jsme se ocitli před 11 lety. Stěhovali jsme se do malé obce se 660 obyvateli, dnes je Chýně satelitní obcí s asi 3000 obyvateli.

Vaším domovem je tedy Chýně. Kdy a jak jste se začala podílet na zdejších „věcech veřejných"?
V podstatě hned od začátku. Když opustíte Letnou, kde máte spoustu kamarádů a známých a nastěhujete se do místa, kde nikoho neznáte, toužíte po tom samém i v místě novém, ve kterém budete žít pravděpodobně až do konce svého života. A my jsme je našli díky místnímu občanskému sdružení, které pořádalo nejrůznější společenské a kulturní akce. Do komunální politiky jsem se zapojila v okamžiku, kdy hrozila výstavba velkého logistického areálu nedaleko centra obce. Petice proti výstavbě a následný občanský tlak vedl k tomu, že investor od svého záměru odstoupil. Také nekontrolovatelná bytová výstavba bez logické výstavby občanské infrastruktury hodně přispěla k tomu, že jsem se intenzivně začala zajímat o „věci veřejné", jak se říká. Když naše občanské sdružení hledalo lídra kandidátky, tak jsem se přihlásila. Po komunálních volbách v roce 2006 jsem se pak nečekaně stala místostarostkou a posléze i starostkou.

Od obecní samosprávy již byl jen krůček k dalším aktivitám okolo boje za nové RUD. Co pro Vás znamenal boj za spravedlivější financování obcí?
V květnu 2007 jsem se zúčastnila sněmu Svazu měst a obcí, na kterém poprvé vystoupili pánové Gazdík, Pijáček, Bartoněk s požadavkem, aby tento svaz vyvinul tlak na odstranění diskriminace ve financování obcí a menších měst. Ve vypjaté atmosféře nebylo požadované usnesení přijato. Mně jako místostarostce obce, kde počet obyvatel narůstal o 400 ročně a o další stovky nehlášených, kdy se zvyšovaly nároky na dopravní obslužnost a občanskou vybavenost, a kde nebylo z čeho brát, bylo jasné, že něco není v pořádku a že musím něco podniknout. Oslovila jsem tedy pana Bartoňka, že jsem z obce kousek za Prahou a že bych ráda pomohla. Za 14 dnů mě kontaktovala tehdejší senátorka Juřenčáková a zakrátko nato jsem už mířila do Senátu na 1. tiskovou konferenci o změně RUD. Zde poprvé zazněla informace o problémech (nejen) satelitních obcí. Bylo jasné, že jsou dvě skupiny samospráv. Jedna, do které míří davy obyvatel, a druhá, ze které obyvatelstvo odchází do větších měst. Jedno ale měly společné – nedostatek finančních prostředků. Poté nabraly věci rychlý spád. Došlo k založení SMS, kde jsem se stala 1. místopředsedkyní. Co pro mě boj o novelu RUD znamenal? Jednak obrovskou nevraživost koaličního partnera v obci, dokonce po mě vyžadovali omluvy primátorovi Prahy Bémovi a jednak možnost kontaktu se starosty z celé republiky. Rozšířila jsem si díky němu i obzory – dozvídala jsem se o problémech, které trápí různé regiony a pochopila rozdílnost potřeb na českém a moravském venkově. Potvrdilo se též moje životní krédo: vytkneme-li si cíl, tvrdě a soustavně za ním jdeme, tak se vložená energie vyplatí; dnes to vidí starostové na daňových příjmech svých obcí!

Uběhlo pár let a jste poslankyní. Jaká témata máte v poslední době takzvaně „na stole"?
Evropské fondy, regionální školství a Česká pošta. A dětské skupiny, ty nesmím zapomenout. V případě evropských fondů se snažíme ovlivnit podobu jejich rozdělování v programovacím období 2014+ tak, aby se na venkov dostalo co nejvíce prostředků. Problematika regionálního školství mě zajímá obecně, aktuálně se zabývám nedostatkem kapacit v základních školách v oblastech postižených suburbanizací. A v případě České pošty jde pochopitelně hlavně o zachování její pobočkové sítě.

Zmínila jste problém nedostatečné infrastruktury v obcích postižených přílivem nových obyvatel. Ve Středočeském kraji se to velmi týká základních škol. Rýsuje se nějaké řešení?
Doufám. Při schvalování státního rozpočtu se podařilo schválit pozměňovací návrh, kterým byl vytvořen dotační program právě na výstavbu základních škol v místech, kde jiná řešení prostě selhávají. Na ministerstvu nyní píší pravidla, za kterých bude možné o dotace žádat. Upřímně – na můj vkus je připravují už dost dlouho a začínám být lehce nervózní. Asi na ně brzy vlétnu (smích).

Narážíme tím na problém koncentrace obyvatelstva v dojezdové vzdálenosti z Prahy. Jaký stav je však na okrajích Středočeského kraje. Jaké vyhlídky má tento takzvaný odlehlý venkov?
Trápí je vysoká nezaměstnanost a s ní související nedostatečná dopravní obslužnost, též jiná situace ohledně škol, neboť na rozdíl od okolí Prahy, kde ZŠ chybí, zde jsou budovy, ale není dostatek dětí. Na druhou stranu je zde nádherná příroda. Podle mého názoru by těmto oblastem pomohlo vytvoření páteřních železničních linek například ve směrech Rakovník, Kladno. Lidé chtějí bydlet v krásné přírodě, ale musí mít možnost dojet do zaměstnání.

Věra Kovářová
Absolventka zahraničního obchodu na VŠE, překladatelka a lektorka německého jazyka. Od roku 2006 také obecní zastupitelka, místostarostka a posléze i starostka (do roku 2010) v obci Chýně na Praze-západ. V loňských předčasných volbách pronikla do Poslanecké sněmovny (je členkou rozpočtového výboru a výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj). Manžel je architektem a vysokoškolským pedagogem, spolu mají dceru, studentku VŠ. Volný čas tráví Věra Kovářová nejraději s rodinou a ráda také organizuje kulturní a společenský život ve své obci.

Přímo v domě Kovářových pravidelně probíhají zkoušky chýňského pěveckého sboru Chláchol

A co se týká školství?
Ohledně základních škol je důležitá domluva obcí, ve které by se mělo myslet třeba i na školní autobusy. S problematikou školství souvisí i podpora spolkového života. Víme, že škola je jedním z pilířů obce. Pokud v určité obci škola není, je třeba podporovat právě spolky a vlastně každého, kdo se chce podílet na aktivitách v obci. Samozřejmě je třeba podporovat také malé a střední podnikání, které často úzce souvisí s cestovním ruchem, který zde má nemalý potenciál.

Jak ukazují čerstvé stenozáznamy z jednání sněmovny, pohotově využíváte nástroje poslaneckých interpelací. Jaké aktuální informace se Vám z jindy nedobytných představitelů rezortů podařilo získat?
Moje úplně první interpelace směřovala na ministra vnitra kvůli poštám. Přislíbil, že se pobočky rušit prozatím nebudou s tím, že nejprve musí být zpracována analýza. Ta ale, pokud vím, dosud nebyla zveřejněna. Podruhé jsem oslovila ministryni pro místní rozvoj ohledně evropských fondů. Zajímalo mě, kolik prostředků proteče v letech 2014–2020 MASkami. Podle její odpovědi by to mělo být 27 miliard korun s tím, že tato částka se v roce 2017 – pokud budou MASky dobře čerpat – ještě navýší. Problém vidím v tom, že uvedená částka jednak neodpovídá požadavkům venkova, které byly vyjádřeny v memorandu iniciovaném SMS a SPOV, jednak existují náznaky z ostatních ministerstev, že ani částka přislíbená paní Jourovou neplatí.

Víme o Vás, že je Vám blízká oblast vzdělávání. Zmiňme krátce dvě témata, komunitní školy a dětské skupiny, co pro Vás znamenají?
Dětské skupiny pro mě především znamenají a budou znamenat ještě hodně práce (smích). Návrh zákona, kterým se zavádějí, byl v poslední březnový týden projednáván v prvém čtení téměř tři hodiny, což málokdo čekal – já tedy rozhodně ne. Návrh má proto odpůrce, kterých není mnoho, ale zato jsou hodně hlasití. Upřímně věřím, že se výhody dětských skupin podaří vysvětlit i jim a zákon bude schválen tak, aby první dětské skupiny mohly vznikat už letos na podzim.

Když jsme u komunitního plánování, nedá mi se nezeptat na Váš pohled na místní akční skupiny. Tím, že jste si je zvolila jako téma pro interpelaci, Vám asi nejsou lhostejné?
MASky považuji za důležitou složku rozvoje venkova, a to z řady důvodů:
1. strategické plánování je efektivní cestou pro venkov,
2. zapojení všech „hráčů“ v regionu,
3. zapojují se aktivní obyvatelé, kteří znají region, mají k němu vřelý vztah, jsou tzv. „srdcaři“ – to je velké plus,
4. umožňují relativně rychlé a snadnější čerpání dotačních prostředků – což se ukázalo v minulých letech,
5. pokud komunita funguje, pomůže si „odspodu“ – uleví se státu.

Kdysi jsem na začátku svého působení navštívila v malé, trochu zapadlé vesničce (telefon byl zaveden až po revoluci) moudrou paní starostku (již v důchodovém věku). Vyprávěla, jak do obecního života úspěšně zapojila hasiče, maminky i důchodce a ukázala mně, co vše společnými silami vybudovali, jak čilý společenský život vedou místní obyvatelé. Postěžovala jsem si, že i když v „mé“ obci chybí občanská vybavenost (až v dalších letech se mně podařilo získat cca 45 mil. Kč z různých dotačních titulů), snažím se alespoň nabídnout nejrůznější kulturní, sportovní akce a obnovit tradice, což je mně vyčítáno jako činnost, se kterou jen ztrácím čas a že se nevěnuji podstatným věcem. Ona se jen pousmála a povídala: *„Děvenko, to není pravda, děláte to správně, protože platí: bude-li fungovat občanská společnost, bude i občanská vybavenost.“* Ukázalo se, že měla pravdu. Proto v MAS vidím velký potenciál.

Děkuji za rozhovor
Tomáš Chmela

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prštné, Nábřeží 599, 760 01, telefony: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 28. 3. 2014, 1/2014, ev.č. MK ČR E 20029. Výkonný redaktor: Mgr. Tomáš Chmela; Grafické zpracování: Ing. Petr Machů www.grafikplus.cz

Smysl a poslání SMS ČR v roce 2013

SMS ČR PODPORUJE SPOLUPRÁCI OBCÍ NA BÁZI DOBROVOLNOSTI A ROVNOSTI
V roce 2013 jsme opět všemi prostředky podporovali rozvíjet místní akční skupiny jako platformy spolupráce obcí. Starostové dobře vědí, kolik úsilí, ale i dobrovolného nasazení stojí vznik a fungování každé MASky. I proto se SMS ČR podílelo na nastavení vhodných pravidel pro certifikaci MAS, kontinuálně vyjednávalo maximum prostředků pro nové programovací období. Navíc máme připraven projekt, který koncept MAS dále rozpracuje, ukáže cesty, kudy se dále tato jedinečná platforma spolupráce může ubírat tak, aby obcím ubylo náročných agend při zachování všech zákonných pravomocí a prostředků místní správy.

SMS ČR HLÍDÁ NÁVRHY ZÁKONŮ JEŠTĚ PŘED BRANAMI PARLAMENTU
Naše sdružení je jako celostátní organizace s bezmála 1100 členskými obcemi povinným připomínkovým místem. I v roce 2013 jsme velmi pozorně sledovali všechny aktuální legislativní návrhy. Ty, které mohly negativně zasáhnout obce a menší města, jsme podrobovali tvrdé kritice. Naše stanoviska směřovala například do oblasti veřejné správy, opatrovnictví, sociálního bydlení, energetiky, surovinové politiky, myslivosti, nejrůznějších dokumentů k novému programovacímu období ad.

SMS ČR BRÁNÍ PRÁVA OBCÍ A MĚST V SITUACÍCH, KDY NEMAJÍ JINÉHO ZASTÁNÍ
SMS ČR vystupuje na obranu práv samospráv a usiluje o nápravu na řadě úseků státní správy (transparentní hodnocení a zveřejňování výsledků evropských projektů, zjednodušení administrace evropských dotací, **navýšení podpory venkova** a zejména malých obcí ze strukturálních fondů EU). SMS ČR dále **odmítá snižování příspěvku na výkon přenesené působnosti, další omezování služeb pro občany žijící na venkově** a řeší mnohá další aktuální témata.

Smysl a poslání SMS ČR v roce 2013

SMSČR
SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

SMS ČR HÁJÍ SPRAVEDLIVÉ FINANCOVÁNÍ OBCÍ A MĚST

Od 1. ledna 2013 platí a funguje těžce vybojovaná změna ve financování obecních rozpočtů. Kdysi dávno, před více než sedmi lety se zrodily ideje rovnosti v příjmech obcí a měst, základ našeho sdružení. Nechvalně známou startovací linií byl 6,5násobný rozdíl mezi příjmem hlavního města a nejchudší kategorií obcí. Nyní, v roce 2014 je rozdíl 3,2násobný. Data za rok 2013 jasně ukazují, že meziroční nárůst příjmů v jednotlivých kategoriích obcí se pohybuje okolo 20%. Je naším jednoznačným úkolem hájit toto spravedlivější nastavení i do budoucna a usilovat o další změny v RUD, které povedou k větší předvídatelnosti příjmů a k ještě rovnějšímu postavení obcí vůči hlavnímu městu (2 – 2,5násobek rozdílu).

SMS ČR PROSAZUJE EUROFONDY VSTŘÍCNÉ OBCÍM A MENŠÍM MĚSTŮM

I v roce 2013 bylo SMS ČR tahounem přípravy nového programovacího období pro venkov. Zásadní měrou jsme podpořili aktivity, které státu ukázaly sílu starostů. Po republice jsme rozeseli tabule tak zvané Druhé Zlínské výzvy, kterou podpořilo bezmála tisíc obcí. Její poselství spočívá v posílení principu nárokovosti prostředků. Sem patří i požadavek značného posílení role místních akčních skupin (MAS). Tyto návrhy prezentujeme také na odborné úrovni, v desítkách poradních orgánů a pracovních skupin, které náš stát pro přípravu budoucího programovacího období zřizuje. Již nyní jsme dosáhli jednoduššího systému s nižším počtem operačních programů a s několikanásobným posílením finančních alokací pro venkovské projekty administrované místními akčními skupinami.

SMS ČR HÁJÍ DOSTUPNÉ REGIONÁLNÍ ŠKOLSTVÍ

Od 1. ledna 2013 byla ukončena povinnost podílet se na neinvestičních nákladech na provoz škol za dojíždějícími žáky. Existence ZŠ či MŠ a s tím související neinvestiční náklady jsou zohledněny přímo v RUD. Odpadá tak neoblíbené dohadování o výši příspěvků na dojíždějící žáky. Dalším velkým úspěchem našeho sdružení je dosažení možnosti odvolat z pozice zřizovatele ředitele školy. Konkurzy se staly běžnou součástí férovějších podmínek v regionálním školství. SMS ČR rovněž tvrdě odmítá jakékoliv pokusy o změny financování regionálního školství, které by upřednostňovaly městské školy s více žáky ve třídách.

SMS ČR trvale odmítá umělý tlak na vznik a další zvýhodňování svazkových škol. Tento nátlak na obce se podařilo v roce 2013 zastavit. SMS ČR odmítá vytváření regionálních strategií, které měly vznikat na úrovni ORP. Jejich závěry nesmí být určující pro čerpání podpory v příštím programovacím období.

SMS ČR nepřipustí likvidaci venkovského školství a podpoří jen ty změny, které zachovají kvalitu a dostupnost základního školství bez dalšího přesouvání nákladů na obce či rodiče.

SMS ČR BOJUJE ZA DOSTUPNÉ POŠTOVNÍ SLUŽBY PRO VENKOV

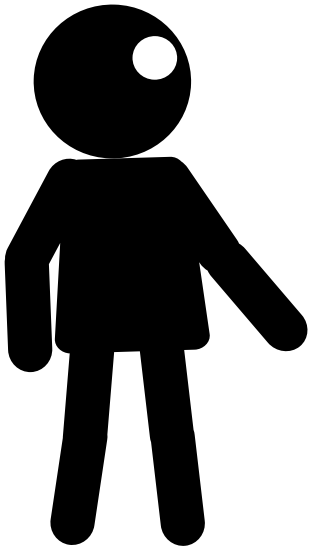
V roce 2013 se naše sdružení postavilo do čela historicky vůbec největší petice, jakou venkov ČR zaznamenal. Usilovala o záchranu venkovských pošt, které se novými kroky Českého telekomunikačního úřadu ocitly v nebývalém ohrožení. Díky 110 tisícům podpisů občanů se podařilo odvrátit bezprostřední hrozbu stanovení nebývale nízkého počtu tzv. povinně provozovaných pošt. Po jednáních s novým ministrem vnitra se pak opět podařilo v zásadě zastavit rušení pošt, a to minimálně po celý rok 2014. Zůstáváme však bdělí, venkovské pošty nemají na růžích ustláno.

SMS ČR CHCE EFEKTIVNÍ ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

V oblasti životního prostředí SMS ČR odmítá radikální zásahy do nastavení cen v odpadovém hospodářství. Prosazuje takové legislativní prostředí, které dá maximální možnosti obcím samostatně rozhodovat o efektivním nakládání s odpadem. SMS ČR důrazně požaduje respekt vůči hierarchii v odpadovém hospodářství, která by měla začínat u prevence vzniku odpadu, maximální míru recyklace a případné energetické využití odpadu ve stávajících domácích i zahraničních zařízeních. SMS ČR požaduje transparentní nastavení kolektivních systémů.

SMS ČR ODSUZUJE JAKÉKOLIV ÚVAHY O SLUČOVÁNÍ MALÝCH OBCÍ

V poslední době se úvahy o slučování či rušení malých obcí ozývají z úst politiků stále častěji. Společný odpor starostů spojených v SMS ČR je důležitou silou při obraně ústavního práva našich občanů na vlastní samosprávu. Malé obce jsou dnes jedním z nejefektivnějších článků veřejné správy. SMS ČR tuto skutečnost neustále zdůrazňuje. I proto odmítáme ty legislativní návrhy, které na obce kladou nové administrativní nároky.

SMS ČR chrání práva obcí a měst i v dalších oblastech. Představuje platformu přátelské spolupráce mezi starosty a prosazování jejich zájmů na vládní a parlamentní půdě. SMS ČR řeší jakýkoliv problém svých členských obcí; poskytuje bezplatný právní servis, pořádá vzdělávací semináře a další starostovské akce. V současnosti počet členů SMS ČR tvoří 1100 obcí a měst z celé ČR.

Výzva k uhrazení členských příspěvků na rok 2014 a informace o změně účtu byly členům rozeslány elektronicky jako příloha AKTUALIT za březen 2014. Pokud k Vám tyto informace nedorazily, kontaktujte prosím paní Editu Nezvalovou na tel. 577 688 103, aby bylo možné aktualizovat Vaši elektronickou adresu.